

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ командувача
Сил підтримки Збройних Сил
України
28.08.2026 № 178а

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ
«Топогеодезист»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Командування Сил підтримки Збройних Сил України наказ
№178а від 28.08.2026

(найменування розробника, рішення (може оформлюватися протоколом), наказ,
розпорядження, яким затверджено професійний стандарт)

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4² Кодексу законів про працю України на підставі:

- висновку Національного агентства кваліфікацій, схваленого рішенням Агентства №34 від 17.07.2026 (відповідно до протоколу засідання Агентства №45 від(309) від 17.07.2026) про дотримання під час підготовки проєкту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373
- висновку Профспілки працівників Збройних Сил України щодо погодження проєкту професійного стандарту «Топогеодезист» від 19.03.2026 №37.

1. Назва професійного стандарту

Топогеодезист

2. Загальні відомості про професійний стандарт**1) мета діяльності за професією**

Геопросторова підтримка військ: топографо-геодезичні роботи (визначення координат, навігація, БПАК, ГІС, друк карт);

2) назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» (за потреби)

Секція О	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Розділ 84	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Група 84.2	Надання державних послуг суспільству в цілому
				Клас 84.22	Діяльність у сфері оборони
				Клас 84.24	Діяльність у сфері охорони громадського порядку та безпеки

3) назва (назви) професії (професій) та її (їх) код (коди) згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Топогеодезист 0347.4;

4) узагальнена назва професії (за потреби)

Топогеодезист;

5) назви типових посад (за потреби)

Молодший топограф;
Молодший картограф;
Молодший геодезист;
Топогеодезист;
Старший топогеодезист;

6) назва (назви) професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), її (їх) рівень (рівні) згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Топогеодезист, 4 рівень НРК;

7) назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

Свідectво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією «Топогеодезист» з додатком до свідectва про присвоєння

(підвищення) робітничої кваліфікації за професією «Топогеодезист» або інші документи, що підтверджують професійну кваліфікації «Топогеодезист»;

сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації «Топогеодезист»;

інші документи, що підтверджують професійну кваліфікацію «Топогеодезист».

3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1) здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій)

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	кваліфікаційні центри	суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти
Топогеодезист	Повна загальна середня освіта, досвід роботи в підрозділах не менше 1 року	Проходження базової загальновійськової підготовки. Наявність повної загальної середньої освіти.

2) професійний розвиток

з присвоєнням наступного/вищого рівня професійної кваліфікації не передбачено

без присвоєння наступного/вищого рівня професійної кваліфікації не передбачено

для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, в тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей передбачено в межах бойової підготовки;

для підтвердження наявної професійної кваліфікації не передбачено.

4. Абревіатури, скорочення (за потреби)

MGRS – Military Grid Reference System (Двовимірна система геокоординат, яка використовується військовими НАТО для визначення розташування на поверхні Землі);

UTM – Universal Transverse Mercator (Система координат універсальної поперечної проєкції Меркатора);

RTK GPS – Real-Time Kinematic Global Positioning System (сукупність прийомів і методів отримання планових координат і висот точок місцевості сантиметрової точності за допомогою супутникової системи навігації за допомогою отримання поправок з базової станції, що приймаються апаратурою користувача під час зйомки.);

СКАНКАРТ – Програмно-технологічний комплекс (автоматизоване робоче місце для обробки геодезичних даних);

ГІС – Геоінформаційна система;

БПАК – безпілотний авіаційний комплекс (БПЛА – дрон);

DEM – Digital Elevation Model (Цифрова модель рельєфу / висот)

GNSS – Global Navigation Satellite System (Глобальна навігаційна супутникова система)

5. Опис трудових функцій

Трудові функції (умовне позначення та назва)	Компетентності	Результати навчання			
		знання	уміння/навички	комунікація	відповідальність і автономія
А. Підготовка та експлуатація топогеодезичного обладнання та БПАК.	А1.Здатність підготувати, перевірити та привести в робочий стан прилади	A1.31. Принципи роботи теодолітів, нівелірів, тахеометрів, GPS/GNSS – приймачів, лазерних сканерів, цифрових станцій. A1.32. Конструктивні особливості топогеодезичного обладнання. A1.33. Порядок здійснення метрологічного контролю засобів вимірювальної техніки.	A1.Y1. Виконувати калібрування теодолітів, тахеометрів, нівелірів. A1.Y2. Виконувати юстування оптичних та електронних приладів. A1.Y3. Встановлювати прилади на штатив, проводити центрування. A1.Y4. Проводити горизонтування приладів з точністю до техвимог. A1.Y5. Перевіряти технічний стан електронних компонентів, акумуляторів, живлення. A1.Y6. Встановлювати та налаштовувати GNSS-приймачі, вводити поправки. A1.Y7. Вводити параметри системи координат (MGRS, UTM, WGS84). A1.Y8. Перевіряти правильність роботи лазерних віддалемірів, сканерів. A1.Y9. Оновлювати ПЗ обладнання, встановлювати конфігураційні файли. A1.Y10. Виконувати контрольний тест точності перед виходом у поле. A1.Y11. Виконувати метрологічний контроль засобів вимірювальної техніки.	A1.K1. Доповісти про готовність обладнання.	A1.B1. Самостійно проводити підготовку приладів.
	А2. Здатність використовувати топогеодезичні	A2.31. Правила експлуатації приладів та обладнання в	A2.Y1. Використовувати тахеометр у різних режимах. вимірювання.	A2.K1. Вести радіо-та	A2.B1. Самостійно експлуатувати

	прилади та обладнання у різних умовах	польових та камеральних умовах. A2.32. Правила ведення радіообміну.	A2.U2. Працювати з GPS/GNSS у різних режимах. A2.U3. Використовувати віддалеміри для визначення відстаней у складних умовах (ліс, міська забудова). A2.U4. Вести польові журнали вимірювань (електронні та паперові). A2.U5. Завантажувати дані у планшет/контролер, прив'язувати точки. A2.U6. Працювати в умовах обмеженої видимості, рельєфних перешкод, температурних впливів. A2.U7. Дотримуватись правил радіозв'язку під час виконання робіт.	голосовий зв'язок.	обладнання згідно з інструкціями.
	A3. Здатність використовувати БПЛА	A3.31. Правила експлуатації БПЛА. A3.32. Тактика застосування БПЛА. A3.33. Системи радіозв'язку, засоби РЕБ. A3.34. Програмне забезпечення аеророзвідки.	A3.U1. Виконувати передпольотну підготовку БПЛА. A3.U2. Проводити підготовку карти місії (маршрут, точки, висоти). A3.U3. Виконувати зліт, політ, посадку у ручному та напіваавтоматичному режимах. A3.U4. Виконувати аерознімання заданої ділянки з потрібною просторовою розрізненістю. A3.U5. Використовувати ПЗ аеророзвідки. A3.U6. Виявляти на знімках об'єкти інфраструктури, техніку, зміни рельєфу.	A2.K1. Вести радіо-та голосовий зв'язок. A3.K2. Доповідати про виникнення нештатних ситуацій під час проведення аеророзвідки. A3.K3. Доповідати про результати дешифрування.	A3.B1. Самостійно управляти БПЛА для здійснення аеророзвідки та цілевказання.

			A3.Y7. Проводити дешифрування отриманих знімків. A3.Y8. Реагувати на радіоперешкоди, втрату сигналу, нештатні ситуації.		
Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент) (за потреби): теодоліт, тахеометр, нівелір, віддалемір, GPS-комплекс, планшет, компас, БПЛА коптерного типу, ПЗ для обробки.					
Б. Проведення топогеодезичних робіт на місцевості	Б1. Здатність виконувати польові вимірювання	Б1.31. Основи геодезії, топографії і картографії. Б1.32. Особливості експлуатації приладів та обладнання в польових умовах. Б1.33. Методи зйомки: тахеометрична, GPS, комбінована. Б1.34. Програмне забезпечення профільних систем. Б1.35. Стандарти точності та нормативні документи.	Б1.Y1. Проводити тахеометричну зйомку. Б1.Y2. Проводити GPS/GNSS-зйомку. Б1.Y3. Виконувати геометричне нівелювання. Б1.Y4. Створювати ходи: – полігонометричні, – тахеометричні. Б1.Y5. Вести польові журнали. Б1.Y6. Використовувати CAD/GIS у полі для попередньої перевірки якості вимірювань. Б1.Y7. Знімати рельєф, характерні точки, ситуацію. Б1.Y8. Оперативно виявляти та усувати помилки вимірювань.	Б1.K1. Доповісти про виконані вимірювання. Б1.K2. Доповісти про виникнення нештатних ситуацій під час проведення топогеодезичних робіт на місцевості. A2.K1. Вести радіо-та голосовий зв'язок.	Б1.B1. Самостійно проводити роботи на місцевості. Б1.B2. Самостійно експлуатувати обладнання згідно з інструкціями.

	Б2. Здатність виконати орієнтування та прив'язку	Б2.31. Основи топографії та орієнтування. Б2.32. Картографічні та навігаційні системи. Б1.32. Особливості експлуатації приладів та обладнання в польових умовах. Б2.33. Порядок прив'язки до геодезичної та місцевої мережі. Б2.34. Основи вивчення та аналізу місцевості. Б2.35. Основи безпеки та тактичної підготовки.	Б2.У1. Орієнтуватися без карти. Б2.У2. Орієнтувати карту за компасом, рельєфом, лініями місцевості. Б2.У3. Використовувати навігаційні прилади для визначення власних координат. Б2.У4. Виконувати прив'язку до різних видів мереж. Б2.У5. Визначати азимути, дирекційні кути. Б2.У6. Оцінювати місцевість: укриття, пануючі висоти, лінії спостереження.	А2.К1. Вести радіо-та голосовий зв'язок. Б2.К1. Передавати данні у підрозділ	Б2.В1. Несе відповідальність за точність координат
Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент) (за потреби): топографічні карти, тахеометр, нівелір, віддалемір, GPS-комплекс, планшет, компас, БПЛА коптерного типу, ПЗ для обробки.					
В. Збір, обробка та систематизація геодезичних даних	В1. Здатність обробляти та аналізувати вимірювання.	В1.31. Основи геодезії та топографії. В1.32. Методи обчислень геодезичних даних. В1.33. Основи елементарної та прикладної статистики. В1.34. Програмне забезпечення профільних систем.	В1.У1. Обробляти дані у ПЗ (ArcGIS, AutoCAD, профільних GNSS-пакетах). В1.У2. Створювати цифрові моделі рельєфу. В1.У3. Формувати ортофотоплани, 3D-моделі, топографічні плани. В1.У4. Перевіряти точність та відповідність стандартам. В1.У5. Складати звіти, виконавчі схеми, графічні матеріали.	В1.К1. Передавати оброблені дані керівництву. А2.К1. Вести радіо-та голосовий зв'язок.	В1.В1. Несе відповідальність за точність обчислень.

		B1.35. Правила оформлення та передачі даних.			
	B2. Здатність вести електронний та паперовий архів.	B2.31. Основи організації діловодства, архівної справи. B2.32. Правила документообігу у паперовому та цифровому форматі. B2.33. Правила інформаційної безпеки.	B2.Y1. Формувати архівні справи за встановленими правилами. B2.Y2. Створювати електронні каталоги та бази даних геоданих. B2.Y3. Оцифровувати паперові матеріали. B2.Y4. Створювати резервні копії даних. B2.Y5. Забезпечувати інформаційну безпеку та захист носіїв.	B2.K1. Своєчасно подавати документацію.	B2.B1. Самостійно вести архів матеріалів.
Г. Створення картографічних матеріалів	Г1. Здатність створювати картографічні матеріали.	Г1.31. Основи геодезії, топографії і картографії. Г1.31. Принципи картографічного моделювання і системи координат. Г1.32. Вимоги до точності, масштабності та актуалізації карт. Г1.33. Інструменти цифрової картографії. Г1.34. Нормативно-правові акти у сфері картографії.	Г1.Y1. Створювати: – плани, – топографічні карти, – схеми місцевості, – ситуаційні плани, – 3D-візуалізації. Г1.Y2. Використовувати картографічні проєкції та системи координат. Г1.Y3. Розміщувати умовні знаки згідно зі стандартами. Г1.Y4. Готувати матеріали до друку та цифрової передачі. Г1.Y5. Дотримуватись вимог до секретності та безпеки.	Г1.K1. Погоджувати матеріали з командиром/начальником.	Г1.B1. Самостійно готувати картографічні матеріали.

	Г2. Здатність оновлювати дані.	Б1.31. Основи геодезії, топографії і картографії. Г2.31. Джерела та методи отримання нових даних. Г2.31. Правила актуалізації.	Г2.У1. Отримувати нові джерела (дані БПЛА, GPS, розвідка, супутники). Г2.У2. Виявляти зміни об'єктів, місцевості, рельєфу. Г2.У3. Вносити зміни у карти, прив'язку, бази даних. Г2.У4. Перевіряти актуальність, усувати застарілі об'єкти та вносити нові.	Г2.К1. Оповідати про зміни місцевості.	Г2.В1. Несе відповідальність за актуальність карт.
Д. Дотримання вимог безпеки. Домедична допомога	Д1. Здатність діяти відповідно до норм безпеки праці та військової безпеки в бойових та повсякденних умовах.	Д1.31. Правила роботи у полі, правила роботи з лазерними приладами. Д1.32. Склад аптечки загальновійськової індивідуальної та основи з надання домедичної допомоги у бойових та повсякденних умовах.	Д1.У1. Дотримуватись заходів безпеки під час проведення топогеодезичних робіт на місцевості. Д1.У2. Виконувати вимоги безпеки при роботі з лазерними приладами. Д1.У3. Дотримуватись правил роботи у польових умовах (міни, обстріли, рельєф). Д1.У4. Забезпечувати правильне транспортування та зберігання обладнання. Д1.У5. Уникати демаскувальних ознак під час роботи у зоні бойових дій. Д1.У6. Застосовувати засоби із складу аптечки загальновійськової індивідуальної, надавати домедичну допомогу пораненим (постраждалим) у якості самопомоги та взаємодопомоги у різних умовах.	Д1.К1. Доповісти про виникнення нестандартних ситуацій безпеки та поранень	Д1.В1. Відповідальність за дотримання вимог та заходів безпеки під час виконання обов'язків.

6. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

Не передбачено.

7. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1) повне найменування розробника професійного стандарту

Командування Сил підтримки Збройних Сил України;

2) назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Наказ командувача Сил підтримки Збройних Сил України від 28.08.2026 №178а;

3) реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проекту професійного стандарту

Висновок Національного агентства кваліфікацій до проекту професійного стандарту «Топогеодезист»_від 17.07.2026, схвалений рішенням Агентства від 17.07.2026 №34 (відповідно до протоколу засідання Агентства від 17.07.2026 № 45 (309)).

4) реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні про погодження проекту професійного стандарту

Висновок Професійної спілки працівників Збройних Сил України від 19.03.2026 №37 щодо погодження проекту професійного стандарту «Топогеодезист».

8. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту

травень 2031 року